

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-18/2021

z dnia 30 czerwca 2021 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez gminę Czeremcha kredytu długoterminowego przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), art. 91 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 poz. 305) oraz Zarządzenia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Marcin Tyniewicki	- przewodniczący
Paweł Gałko	- członek
Marlena Stachurska-Janczyło	- członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez gminę Czeremcha kredytu długoterminowego w łącznej kwocie 3.000.000 zł przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Czeremcha na podstawie wniosku z dnia 4 czerwca 2021 r. (Fn.3052.1.2021.MKN) zwrócił się o wydanie opinii o możliwości spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 3.000.000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (wniosek wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w dniu 7.06.2021 r.).

Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający wziął pod uwagę:

1) spełnienie wymogów formalno-prawnych wynikających z:

- a) art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c i pkt 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) w zakresie wyłącznej kompetencji Rady Gminy do zaciągnięcia kredytów i pożyczek długoterminowych oraz upoważnienia Wójta do dokonywania tych czynności;
- b) art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, *powoływana dalej także jako u.f.p.*), ustanawiającego obowiązek umieszczania w uchwale budżetowej limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 u.f.p.;

- c) art. 91 ust. 1 u.f.p., ustanawiającego zakaz przekraczania łącznej kwoty zaciąganych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego;
  - d) art. 243 ust. 1 u.f.p. (z uwzględnieniem przepisów wynikających z ustaw szczególnych) w zakresie przestrzegania stosunku łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem do planowanych dochodów bieżących, w relacji do średniej arytmetycznej obliczonych dla ostatnich trzech i siedmiu lat dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów bieżących budżetu;
- 2) bieżącą i prognozowaną sytuację finansową gminy Czeremcha wynikającą z:
- a) uchwały Nr XIX/116/20 Rady Gminy Czeremcha z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czeremcha na lata 2021-2029 (z uwzględnieniem dokonanych zmian w trakcie bieżącego roku budżetowego);
  - b) uchwały Nr XIX/117/20 Rady Gminy Czeremcha z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Czeremcha na rok 2021 (z uwzględnieniem dokonanych zmian w trakcie bieżącego roku budżetowego).

W związku z przedmiotowym kredytem Wójt Gminy w dniu 4 czerwca br. wydał zarządzenie Nr 191/21, w którym określił, że opiniowany kredyt zostanie przeznaczony na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Spłata kredytu nastąpi w latach 2022-2029 z dochodów własnych gminy.

Zgodnie z art. 212 ust 1 pkt 6 u.f.p. w uchwale budżetowej gminy Czeremcha na 2021 r. uwzględniono dwa limity zobowiązań odpowiadające powyższym tytułom przeznaczenia kredytu, które wynoszą odpowiednio – 2.170.000 zł i 830.000 zł (§8 pkt 2 i 3 pierwotnej uchwały budżetowej gminy Czeremcha na 2021 r.). Tym samym Skład Orzekający stwierdza, że opiniowana łączna wartość kredytu nie przekracza sumy wskazanych limitów zobowiązań, a w świetle uchwały budżetowej Wójt posiada upoważnienie Rady Gminy do jego zaciągnięcia.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Czeremcha na lata 2021-2029 opiniowany kredyt długoterminowy będzie miał wpływ na wzrost zadłużenia jednostki. Na koniec bieżącego roku wyniesie ono 5.833.000 zł i stanowić będzie 35,35% planowanych dochodów ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 41,33%. Zadłużenie gminy do końca roku 2022 nadal będzie rosło i osiągnie wartość 6.200.000 zł, co stanowić będzie 36,46% planowanych dochodów ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 44,28%. Natomiast od 2023 r., aż do końca okresu prognozowania w kolejnych budżetach gminy planuje się występowanie nadwyżek pomiędzy ogólnymi kwotami dochodów i wydatków, które zostaną przeznaczone na spłatę istniejącego zadłużenia. W efekcie będzie ono systematycznie spadać i całkowita jego spłata nastąpi w 2029 r.

Dla oceny możliwości spłaty opiniowanego zobowiązania w świetle obowiązującego prawa rozstrzygające znaczenie ma przestrzeganie ogólnej relacji uregulowanej w art. 243 ust. 1 u.f.p. Przepis ten stanowi w szczególności o tzw. indywidualnym wskaźniku spłaty zobowiązań, określającym stosunek wielkości spłat zaciągniętych zobowiązań wraz kosztami ich obsługi w danym roku budżetowym do dochodów bieżących (relacja z lewej strony nierówności), który jest odnoszony do dopuszczalnego wskaźnika spłat w danym roku ustalanego m.in. z uwzględnieniem nadwyżek operacyjnych (relacja z prawej strony nierówności). Z formalnego punktu widzenia w latach 2022-2029, a więc okresie w którym planuje się spłatę kredytu długoterminowego, ogólna relacja wynikająca z art. 243 ust. 1 u.f.p. w gminie Czeremcha nie spowoduje naruszenia tego przepisu. W okresie tym margines pomiędzy ustaloną wartością wskaźnika (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń) a jego dopuszczalnym przepisami pułapem będzie się kształtował na następujących poziomach. W latach 2022-2025 będzie oscylował w przedziale od 3,10% do 6,41%, z kolei w latach

2026-2029 wzrośnie i znajdzie się w granicach od 9,30% do 9,99%. Oznacza to, że przyjęte wartości wskaźnika spłat zobowiązań zostały zaplanowane na względnie bezpiecznych poziomach.

Na takie kształtowanie się relacji określonej w art. 243 ust. 1 u.f.p. będą miały wpływ następujące elementy.

Przede wszystkim należy wskazać na nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie salda między dochodami i wydatkami bieżącymi (salda operacyjne spełniające reguły wydatkowe z art. 242 u.f.p.). W bieżącym roku budżetowym nadwyżka została zaplanowana na poziomie 721,8 tys. zł. W kolejnych latach zauważalny jest wzrost nadwyżek operacyjnych, w szczególności w latach 2022-2028 będą kształtować się w przedziale od 1,1 mln zł do 1,4 mln zł, a w ostatnim roku obowiązywania Wieloletniej Prognozy Finansowej dodatnie saldo operacyjnie wyniesie 870 tys. zł. W świetle danych historycznych wskazane wartości są możliwe do zrealizowania. Aczkolwiek należy mieć na uwadze takie czynniki ryzyka jak długi okres prognozowania, z którym wiąże ryzyko odchyżeń (niesprawdzalności) w realizacji poszczególnych wielkości planistycznych.

Kolejnym elementem wpływającym na poziom indywidualnego wskaźnika spłat zobowiązań będą wyłączenia z tytułu spłaty długu zaciągniętego w związku z realizacją programów (projektów) współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, stosownie do art. 243 ust. 3a u.f.p.

Najmniejsze znaczenie dla kształtowania się relacji z art. 243 ust. 1 u.f.p. będą miały dochody ze sprzedaży majątku, ale tylko dla wskaźnika spłaty zobowiązań (lewa strona relacji) ustalanego na lata 2021-2025, a w związku z tym brane są pod uwagę prognozowane wielkości z tego tytułu z lat 2021-2024. W okresie tym dochody ze sprzedaży majątku zostały zaplanowane na niskich poziomach nieprzekraczających 40 tys. zł. i w kontekście historycznym wartości te wydają się być realistyczne.

Bazując na wartościach szacunkowych ujętych w obowiązującej Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czeremcha na lata 2021-2029, w tym na wartościach nadwyżek operacyjnych, oraz uwzględniając dane historyczne, Skład Orzekający stwierdził, że gmina Czeremcha będzie miała możliwość spłaty kredytu długoterminowego planowanego do zaciągnięcia w łącznej kwocie 3.000.000 zł. Należy jednak zastrzec, że zasadniczy wpływ na zdolność spłaty opiniowanego zobowiązania będzie miała rzeczywista realizacja prognozowanych wielkości w kolejnych budżetach rocznych, w tym realizacja dochodów bieżących bezpośrednio oddziałujących na poziomy nadwyżek operacyjnych.

Uwzględniając powyższe, stwierdzono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo do wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Składu Orzekającego
Marcin Tyniewicki

